

Vlaanderen
is werk

Duaal leren: Kwaliteit

Lessen uit de literatuur en
praktijkvoorbeelden uit Europa

Ditte Kimps
SYNTRA Vlaanderen - Kenniscentrum

Duaal leren

- Een **kwaliteitsvolle leerweg**
- geïntegreerd in het opleidingslandschap
- gericht op het **verwerven van competenties** van lerenden
- waarbij het leren plaatsvindt bij minstens **één onderneming en één opleidingsverstrekker**
- en waarbij de betrokken partijen **beide** investeren in het **aanleren** van de competenties (niet het toepassen ervan).
- Hiertoe zijn nauw **overleg en afstemming** nodig tussen de lerende, ondernemingen en opleidingsverstrekkers,
- op het gebied van inhoud en vorm,
- rekening houdende met de **behoefte**s en voorkeuren van de lerende
- en afgestemd op de **arbeidsmarkt** (uitstroom en doorstroom).

EFQEA:

European Framework for Quality and Effective Apprenticeships

European Framework for Quality and Effective Apprenticeships: Questions and Answers

Brussels, 5 October 2017

European Framework for Quality and Effective Apprenticeships: Questions and Answers

[IP/17/3585](#)

What is being proposed?

The European Commission has adopted a proposal for a Council Recommendation on a European Framework for Quality and Effective Apprenticeships.

The Framework sets out 14 criteria to define quality and effective apprenticeships, ensuring both the development of job-related skills and the personal development of apprentices. It takes into account the diversity of vocational education and training (VET) systems across the EU and respects the Member States' competence in the area of VET.

What criteria are being proposed?

The Commission proposes the following 14 criteria to define quality and effective apprenticeships, in line with national or sectoral requirements or collective agreements:

Criteria for learning and working conditions:

1. **Written contract:** An apprenticeship should be based on a written contract between the employer, the apprentice and the vocational training institution.
2. **Learning outcomes:** Comprehensive learning outcomes should be defined by the employers and vocational training institutions, ensuring both job-related skills and personal development.
3. **Pedagogical support:** In-company trainers should be designated and cooperate closely with VET providers and teachers. Teachers and trainers should be supported to update their skills.
4. **Workplace component:** At least half of the apprenticeship duration should be carried out in a workplace, and there should be opportunities to undertake part of such placements abroad.
5. **Pay and/or compensation:** Apprentices should receive pay and/or compensation, taking into account cost sharing arrangements between employers, apprentices and public authorities.
6. **Social protection:** Apprentices should be entitled to social protection, including necessary insurance.
7. **Work, health and safety conditions:** The host workplace should comply with relevant rules and regulations on working conditions, in particular health and safety legislation.

Criteria for framework conditions:

8. **Regulatory framework:** A clear and consistent regulatory framework should be in place, based on partnership and a transparent dialogue among all relevant stakeholders.
9. **Involvement of social partners:** Social partners, including at sectoral level, should be involved in the design, governance and implementation of apprenticeship schemes.
10. **Support for companies:** Financial and/or non-financial support should be provided, particularly for small, medium-sized and micro-companies.
11. **Flexible pathways and mobility:** There should be flexible entry requirements, as well as opportunities for further education and training. Apprenticeships should lead to a nationally recognised qualification. Transnational mobility should be a component of apprenticeships.
12. **Career guidance and awareness raising:** Career guidance, mentoring and learner support should be provided to ensure successful outcomes and reduce drop-outs.
13. **Transparency:** The transparency of, and access to, apprenticeship offers within and between Member States should be ensured.
14. **Quality assurance and graduate tracking:** There should be quality assurance of

EFQEA

1. Geschreven overeenkomst

- ▶ De onderneming, lerende en onderwijsverstrekker sluiten samen een geschreven overeenkomst af.
- ▶ Met rechten en plichten van alle partijen, gerelateerd aan leer- en werkcondities.

EFQEA

2. Leerresultaten

- ▶ Een set van duidelijk omschreven leerresultaten dat een combinatie is van:
 - jobspecifieke vaardigheden en kennis
 - transversale en 21st Century competenties
- ▶ Met als doelen:
 - Persoonlijke ontwikkeling
 - Levenslange carrièremogelijkheden
 - Leren levenslang leren
 - aanpassen aan een veranderende arbeidsmarkt
- ▶ Overeengekomen door ondernemingen en onderwijsverstrekkers (en indien nodig met vakbonden)

EFQEA

3. Pedagogische ondersteuning

- ▶ Mentoren en trajectbegeleiders werken nauw samen en geven elkaar feedback om de lerende zo goed mogelijk te begeleiden.
- ▶ Leerkrachten/docenten, trajectbegeleiders en mentoren (vooral bij Kmo's) moeten ondersteund worden om hun kennis, vaardigheden en pedagogische methodes up-to-date te houden.

EFQEA

4. Werkplekcomponent

- ▶ De werkplekcomponent zou minstens de helft van het traject moeten bedragen. Dit aandeel kan ook gradueel bereikt worden.
- ▶ Waar mogelijk zou de kans aangeboden moeten worden een deel van de werkplekcomponent in het buitenland op te nemen.

EFQEA

5. Vergoeding

- ▶ Lerenden zouden verloond en/of vergoed moeten worden volgens nationale, sectorale of collectieve overeenkomsten.
- ▶ Rekening houdend met afspraken om kosten tussen ondernemers en overheidsinstanties te delen
- ▶ Opmerking Dualoog: Vraag naar informatie over systeem in Verenigd Koninkrijk over trailblazers en standards: zie [*Dossier Duaal leren/Apprenticeships in het Verenigd Koninkrijk*](#).

EFQEA

6. Sociale zekerheid

- ▶ Lerenden moeten recht hebben op sociale zekerheid,
- ▶ Inclusief noodzakelijke verzekering.

EFQEA

7. Arbeidsomstandigheden

- ▶ De werkplekken moeten voldoen aan relevante regels en voorschriften van arbeidsomstandigheden m.b.t. gezondheid, veiligheid enz.

EFQEA

8. Regelgevend kader

- ▶ Er moet een duidelijk en consistent regelgevend kader zijn dat gebaseerd is op
 - ▶ billijke partnerschappen
 - ▶ Gestructureerde en transparante dialoog met alle relevante belanghebbenden
- ▶ Inclusief accreditatieprocedures voor ondernemingen en kwaliteitsmaatregelen.

EFQEA

9. Participatie sociale partners

- ▶ Sociale partners zouden betrokken moeten worden bij het ontwerp, beleid en de uitvoering van de trajecten.
- ▶ Inclusief sectorale of intermediaire organisaties waar relevant

EFQEA

10. Ondersteuning ondernemingen

- ▶ Financiële en/of niet-financiële ondersteuning aan ondernemingen moet worden vooropgesteld zodat ondernemingen kosteneffectieve trajecten kunnen doorlopen.
- ▶ Vooral nodig voor Kmo's
- ▶ Opmerking Dualoog: wat wil die administratieve ondersteuning/vereenvoudiging in Frankrijk precies zeggen?: Zie p. 83, 123 voor iets meer info, maar zeer concreet wordt men niet. [Apprenticeship Supply in the member states of the European Union](#) (2012) -> Onderzoeken?

EFQEA

11. Flexibele trajecten & mobiliteit

- ▶ Voor maximale toegang moet er bij de toelatingsvoorwaarden rekening gehouden worden met relevant informeel en niet-formeel leren, en eventueel met voorbereidende programma's.
- ▶ De duale trajecten moeten leiden naar erkende kwalificaties die gelinkt zijn aan het European Qualifications Framework (EQF)

EFQEA

11. Flexibele trajecten & mobiliteit

- ▶ Doorstroming naar andere opleidings- en arbeidsmogelijkheden, ook op het niveau van het hoger onderwijs, moet mogelijk zijn.
- ▶ Transnationale mobiliteit van lerenden, hetzij op de werkplek, hetzij in onderwijs- en opleidingsinstellingen, moet geleidelijk worden bevorderd.

EFQEA

12. Loopbaanbegeleiding & imago

- ▶ Loopbaanbegeleiding, mentorschap en ondersteuning van lerenden moeten vóór en tijdens het traject aangeboden worden om succesvolle resultaten te waarborgen, drop-outs te verminderen en drop-outs te ondersteunen zodanig dat ze opnieuw de weg vinden naar het onderwijs- of opleidingsaanbod.
- ▶ Duaal leren moet gepromoot worden als een attractief leerpad via een reeks activiteiten en campagnes.

EFQEA

13. Transparantie

- ▶ De transparantie van en de toegang tot werkplekken binnen en tussen de lidstaten zou gewaarborgd moeten worden.
- ▶ Via publieke en private tewerkstellingsdiensten, eventueel met behulp van EURES

EFQEA

14. Kwaliteitskader & opvolging

- ▶ Er moet een kwaliteitskader gehanteerd worden dat o.a. een geldige en betrouwbare beoordeling van de leerresultaten mogelijk maakt,
- ▶ rekening houdende met EQAVET: European Quality Assurance Reference Framework for Vocational Education and Training.
- ▶ Er moet opvolging zijn van de tewerkstelling en loopbaanontwikkeling van lerenden, rekening houdend met de geldende privacyregels.

Opmerkingen Dualoog:

- ▶ Algemene vraag: Wat is de bedoeling van deze presentatie:
 - Inspirerende powerpoint, informatie aanleveren over het bestaan van dit framework, en een overzicht geven van waar we staan op dit moment in Vlaanderen
 - Bekijken of Syntra Vlaanderen en/of andere partners hier mee aan de slag kunnen
- ▶ Hoe verhoudt zich dit tot de kwaliteitsfiche die sectoren hebben ingevuld?
 - Dit is een Europees, niet bindend, kader dat op vlak van governance een belangrijke rol speelt
 - De kwaliteit op de werkplek is belangrijk onderdeel daarvan, maar dit kader vervangt niet de kwaliteitsfiche.

Bronnen

- ▶ Bliem, Petanovitsch, Schmid (2014). *Success factors for the Dual VET System*. ibw-Forschungsbericht Nr. 177.
- ▶ Bliem, Petanovitsch, Schmid (2016). Dual Vocational Education and Training in Austria, Germany, Liechtenstein and Switzerland. Comparative Expert Study. Full Study. ibw - Institut für Bildungsforschung der Wirtschaft
- ▶ Bonoli, G., & Wilson, A. (2019). Bringing firms on board. Inclusiveness of the dual apprenticeship systems in Germany, Switzerland and Denmark. *International Journal of Social Welfare*.
- ▶ Broek, S.D., M. Cino Pagliarello, R. de Vreede-Van Noort, P. Vroonhof (2017). Teacher and trainers in work-based learning/apprenticeships. Final report. Panteia: Research to progress.
- ▶ Cedefop - 2016 - *Governance and financing of apprenticeships*. Luxemburg: Office for Official Publications of the European Union.
- ▶ Cedefop (2016). *Vocational education and training in Europe: Denmark*. REFERNET
- ▶ Cedefop (2018). *Apprenticeship schemes in European countries*. A cross-nation overview. Luxemburg: Office for Official Publications of the European Union.
- ▶ Chatzichristou, S., Ulicna, D., Murphy, I. & Curth, C. (2014). *Dual education: A bridge over troubled waters?* Brussel: Europees Parlement.
- ▶ European Commission (2013). *Work-based learning in Europe*. Practices and policy pointers.
- ▶ European Commission; IKEI (2012). *Apprenticeship supply in the Member States of the European Union*. Luxemburg: Publications Office.
- ▶ Kimps, D. Sodermans, A-K (2019). ODIN: [Voor u gelezen: Duaal leren in Vlaanderen: kansen en gevaren](#).
- ▶ Kimps, Vandormael, Bruyninckx (2019). ODIN: [Duaal leren aan de andere kant van het kanaal: een verslag van de Annual Apprenticeship Conference in Birmingham](#).
- ▶ Kuczera, M. (2017), "Incentives for apprenticeship", *OECD. Education Working Papers*, No. 152, OECD Publishing, Paris.
- ▶ OECD (2010). *Learning for jobs*. Series: OECD Reviews of Vocational Education and Training.
- ▶ OECD (2018) REVIEWS of vocational education and training. *Seven questions about apprenticeships. Answers from international experience*.
- ▶ SYNTRA Vlaanderen (2018). Studiereis: [Dossier Duaal leren/Apprenticeships in het Verenigd Koninkrijk](#).
- ▶ Tobback I., Verhaest D. & De Rick, K. (2018). *Het aanbod en de kwaliteit van werkplekplekken voor duaal leren. Een onderzoek naar de determinanten*. Gent: Steunpunt Onderwijsonderzoek.
- ▶ Van Hootegem, Wadera, Zoukani (2014). Werkplekleren – duaal leren en ingroeibanen. CEVORA.
- ▶ Verhaest, D., Baert, S., De Rick, K., De Witte, K., Laurijssen, I., Smet, M. & Tobback, I. (2018). *Duaal leren in Vlaanderen: kansen en gevaren*. Gent: Steunpunt Onderwijsonderzoek – Skribis.
- ▶ **Links en databases:**
- ▶ Cedefop European database on apprenticeship schemes. <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/data-visualisations/apprenticeship-schemes>
- ▶ <file:///D:/Documenten/Literatuur/Europese%20Unie%20-%20201%20-%20EQAVET.pdf>
- ▶ <http://vlaamsekwalificatiestructuur.be/wat-is-vks/europa/>
- ▶ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0502\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0502(01)&from=EN)
- ▶ <https://www.eqavet.nl/home.aspx>
- ▶ <https://www.suttontrust.com/wp-content/uploads/2015/10/Levels-of-Success3-1.pdf>

Website van Dualoog:

www.syntravlaanderen.be/dualoogsessie-info-en-docs